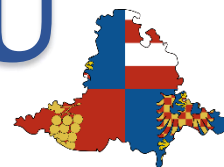

Monitoring EU

OBSAH

Aktuality z EU

Zprávy z evropských institucí

Zprávy z činnosti Zastoupení regionu

Kalendář

Aktuality z EU

Bulharsko se přihlásí do „čekárny na euro“, tedy do **mechanismu směnných kurzů ERM-2**, koncem dubna. Země původně předpokládala, že se k ERM-2 (kde musí vydržet dva roky před přijetím eura) a bankovní unii připojí letos v červenci. V posledních týdnech to pak vypadalo, že globální pandemie koronaviru donutí bulharský plán odsunout až na příští rok. Dle vyjádření bulharského premiéra Bojka Borisova však bulharská vláda rozhodla, po konzultacích se šéfkou Evropské centrální banky (ECB) a dalšími vysoce postavenými úředníky ECB, **přípravu naopak urychlit**. Důvodem pro urychlení je mimo jiné fakt, že členské státy eurozóny a ty země, které jsou už do ERM-2 zařazeny, budou mít po odeznění aktuální pandemie k dispozici miliardy EUR na oživení ekonomiky, zatímco ostatní si budou muset půjčovat za vyšší úrok. Všechna oficiální kritéria pro přijetí eura – rozpočtový přebytek, nízký dluh i mírná inflace – už Bulharsko splnilo. Zároveň je však nejchudším členem Unie, kde HDP na osobu je na 49 procentech evropského průměru.

Rozhovory o budoucích vztazích Evropské unie a Velké Británie **budou na dálku pokračovat** příští pondělí. Shodli se na tom ve středu vedoucí vyjednávacích týmů obou stran – Michel Barnier a David Frost, kteří do začátku června naplánovali celkem tři videokonference. Zmínění vyjednávači byli ve středu v kontaktu poprvé od začátku března, kdy byla

jednání oficiálně zahájena. Po prvním kole však kvůli koronavirovým omezením rozhovory zamrzly, sám Barnier se navíc nakazil a zotavil se teprve nedávno. Obě strany si před měsícem vyměnily své návrhy k chystané dohodě, které od té doby zkoumají, dále se však o nich jejich zástupci ne bavili. Cílem připravovaných videokonferencí je jednání zásadně posunout – v polovině roku totiž vyprší termín, do kterého má možnost Británie požádat o prodloužení přechodného období, k čemuž ji představitelé EU opakovaně vyzývají. Britský premiér Boris Johnson, který se sám zotavuje z nemoci způsobené koronavirem, však prodloužení přechodného období nadále vylučuje.

Řecko ve středu zahájilo **prodej státních dluhopisů** se splatností sedm let. Je to první emise dluhu této jihoevropské země od doby, kdy se její dluh stal způsobitým k tomu, aby jej v rámci programu boje s pandemií mohla nakupovat rovněž Evropská centrální banka (ECB). Ministerstvo financí také oznámilo, že přebytek primárního rozpočtu centrální vlády činil v prvním čtvrtletí 595 milionů EUR (16 miliard Kč), což bylo více, než vláda předpokládala. ECB v březnu představila program pandemického nouzového nákupu dluhopisů, v rámci kterého může nakupovat i dluhopisy zemí, které mají rating v neinvestičním pásmu – to je právě případ Řecka. ECB v rámci svého běžného programu nákupu aktiv dluhopisy zemí s neinvestičním ratingem kupovat nemůže. Nové dluhopisy mají pomoci ochránit řeckou ekonomiku před dopady pandemie nemoci COVID19. Zisk z prodeje posílí příjmy státního rozpočtu.

Evropská komise zveřejnila **plán koordinovaného uvolňování** koronavirových opatření. Dle předsedkyně EK Ursuly von der Leyenové by měly státy vycházet ze své specifické situace a zároveň své kroky koordinovat s ostatními. Komise pro tuto koordinaci vypracovala **soubor pokynů, kritérií a opatření**, který poskytuje základ pro uvážené kroky. Komise nestanovila žádný časový plán a zdůraznila, že rušení omezení je podmíněno tím, že se šíření nákazy na delší dobu zpomalí. Dalšími zásadními kritérii bude také dostatečně volná kapacita nemocnic a možnosti monitorování průběhu nákazy. V rámci uvolňování restrikcí by pak státy měly mezi jednotlivými kroky nechat dostatečně dlouhou dobu, aby bylo možné vyhodnotit dopad uvolnění. Postupně by dle Bruselu měly země nahrazovat nouzové stavy, které momentálně platí ve většině států, **cílenými opatřeními**. Mezi ně by vedle co nejširšího testování měl patřit i monitoring pohybu nakažených lidí pomocí mobilních aplikací. Státy by také měly rušení restrikcí oznamovat Komisi a ostatním zemím, aby se předešlo nezamýšleným důsledkům. Další podmínkou návratu k běžnému životu bude také intenzivní snaha o vývoj koronavirové vakcíny. V této souvislosti plánuje Komise uspořádat 4. května dárcovskou videokonferenci, jejímž cílem bude získat finance na vývoj této vakcíny.

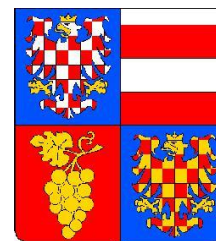
Jako součást evropského plánu pro postupné rušení opatření proti šíření koronaviru představila Evropská komise také **pokyny k metodám testování na koronavirus**. Tyto pokyny mají podpořit členské státy v tom, aby efektivně používaly testovací nástroje v rámci svých vnitrostátních strategií během jednotlivých fází pandemie i při postupném rušení karanténních opatření. Klíčem ke zrušení karanténních opatření je dle Komise dostupnost údajů v průběhu času. K dosažení tohoto cíle je potřeba dostatečně monitorovat postup pandemie, mimo jiné i testováním ve velkém měřítku. Vzhledem k významu testů v současné situaci a k rychlému rozvoji pandemie trvá Komise na sdílení zdrojů pro validaci testů na koronavirus na úrovni EU. Bližší informace k daným pokynům Komise, včetně navrhovaných kroků pro následující týden, jsou dostupné [ZDE](#).

Evropská komise **schválila český režim podpory** ve výši až 1 miliardy Kč (přibližně 37 milionů EUR), jehož cílem je podpořit investice malých a středních podniků do výroby produktů pro boj s koronavirem. Uvedený režim byl schválen podle [dočasného rámce státní podpory](#), který Komise přijala dne 19. března 2020, ve znění ze dne 3. dubna 2020. Počáteční rozpočet českého režimu má činit 300 milionů Kč (přibližně 11 milionů EUR), tento rozpočet může být následně navýšen až na 1 miliardu Kč (přibližně 37 milionů EUR). Veřejná podpora poskytovaná v rámci tohoto režimu bude mít podobu přímých grantů. Podpora z veřejných zdrojů bude pokrývat 50 % způsobilých nákladů, které podniky musí vynaložit na vytvoření výrobních kapacit pro výrobu produktů pro boj s koronavirem. Komise dospěla k názoru, že uvedený režim podpory přispěje k řešení zdravotní krize v souladu s podmínkami stanovenými v dočasném rámci – na tomto základě a dle pravidel EU pro státní podporu byl režim Komisí schválen.

Evropská unie od vypuknutí pandemie koronaviru ve světě podniká řadu **opatření a kroků**. Seznam těchto opatření, která EU přijala či zavedla je dostupný [ZDE](#).

Zprávy z činnosti Zastoupení regionu

V úterý 14. dubna proběhla ON-LINE diskuze věnovaná **Zelené dohodě pro Evropu**, jejímž hlavním cílem je dekarbonizace a klimaticky neutrální ekonomika do roku 2050. Diskuze byla zaměřena převážně na hodnocení této dohody, dále pak na náklady a přínosy, které dohoda přináší. Diskutován byl také postoj České republiky. Důležitou součástí byla i diskuze o vlivu současné koronavirové krize na implementaci Zelené dohody.

Ve čtvrtek 16. dubna se Zastoupení zúčastnilo ON-LINE konference s názvem **Krizová komunikace v dobách COVID19**. Odborník na krizovou komunikaci, prof. W. Timothy Coombsov z Univerzity A&M v Texasu, diskutoval nejrůznější situace a výzvy, kterým je v rámci aktuální situace třeba čelit. Představil také soubor rad a pokynů zaměřených na místní a regionální administrativy, zejména v souvislosti s možnostmi vypořádání se s krizí či využití sociálních médií v těchto těžkých časech.

Kvůli aktuální situaci kolem šíření nového typu koronaviru bylo dočasně omezeno pořádání konferencí a dalších akcí. Zastoupení se tedy žádných akcí v tomto týdnu prezenčně neúčastnilo.

Kalendář

Kvůli aktuální situaci kolem šíření nového typu koronaviru byla pozastavena většina zasedání a rozprav evropských institucí.

Zdroje využívané pro Monitoring EU:

www.euroskop.cz; www.euractiv.cz/com; www.ihned.cz; <https://ec.europa.eu/czech-republic/>,
<http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>